Tafsiira Suuratu As-Sajdah-Kutaa 5

Description

Aayaata Rabbiitti kan amanuu eenyu faâ€™aa?
Namni jireenya keessatti miâ€™aa iimaanaa dhandhamuu fi tasgabbii dharraâ€™uu argachuuf jalqaba aayaata Rabbii oltaâ€™aa irraa dhufanitti amanuun isarraa eeggama. Ergasii akkaataa ajajameen yoo hojjate, miâ€™aa iimaanaa fi tasgabbii dharraâ€™u ni argata. Gara fuunduraattis mindaa ijji isaa takkuu hin argine, gurri takkuu hin dhageenyee fi qalbii isaa hin qaxxaamurretu isa eeggata. Mee warra aayaata Rabbiitti amanan eenyu faâ€™a akka taâ€™an, hojii isaan hojjatanii fi mindaa isaanii kutaa kana keessatti haa ilaallu:

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِـَٔايَـٰتِنَا ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا۟ بِهَا خَرُّوا۟ سُجَّدًا وَسَبَّحُوا۟
بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۩ ١٥

â€œAayaata Keenyatti kan amanuu warra yommuu isaaniin yaadachiifaman sujuuda buâ€™anii fi faaruu Gooftaa isaanitiin [Isa] qulqulleessan qofaadha. Isaan of hin tuulan.â€• Suuratu As-Sajdah 32:15

Kana jechuun keeyyattoota Qurâ€™aana kan dhugooomsu fi hojii irra oolchu warra yommuu keeyyattonni (aayaanni) kunniin isaan irratti dubbifaman, Gooftaa isaaniitiif sujuuda buâ€™anii fi sujuuda isaanii keessatti Rabbiin faaruu Isaa waliin qulqulleessan qofaadha. Isaan Rabbiin gabbaruu fi Isaaf ajajamu irraa of hin tuulan.

â€œ**faaruu Gooftaa isaanitiin [Isa] qulqulleessanâ€•** kana jechuun qulqulleessu fi faarsu walitti makan. Fakkeenyaf, akkana jechuu subhaanallah wabihamdihi.

تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ ٱلْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَمِمَّا رَزَقْنَـٰهُمْ يُنفِقُونَ ١٦

â€œCinaachi isaanii ciisicha isaanii irraa fagaata. Sodaa fi kajeellaan Gooftaa isaanii ni kadhatu, wanta isaaniif kennine irraas ni baasu.â€• Suuratu As-Sajdah 32:16

Cinaachi ykn dirri warra amananii fi Qurâ€™aana hordofanii, bakka rafan irraa hirriba miâ€™aawa keessaa gara wanta caalatti miâ€™aawa taâ€™etti kaâ€™u. Wanti isaan biratti garmalee jaallatamaa fi miâ€™aawa taâ€™e salaata halkanii (salaatu leyli) fi Rabbii oltaâ€™aa waliin maqoo dhaabbachuudha. Kanaafi, ni jedhe, â€œ**Gooftaa isaanii ni kadhatu**â€• kana jechuun faayda addunyaa fi Aakhirah akka isaaniif fidu fi wanta miidhaa qabu akka isaan irraa deebisu ni kadhatu. â€œ**Sodaa fi kajeellaan**â€• kana jechuun adabbii Isaa sodaachuun, rahmataa fi mindaa Isaa kajeelun Isa kadhatu. â€œ**waan isaaniif kennine irraas ni baasuâ€•** Baasi dirqamaa fi jaallatamaa ni baasu. Baasin dirqamaa kanneen akka zakaa, ijoollee fi niiti irratti baasu, firoota irratti baasi baasu fi kanneen birooti. Baasin jaallatamaan kanneen akka sadaqa kennu, hojii kheeyri garagaraa hojjachu fi kkf.[1]

Aayata lamaan armaan oli keessatti amala muâ€™mintootaa iimaana cimaa qaban jaha tarreesse:
1ffaa- Yommuu keeyyattoota Qurâ€™aanatiin gorfamanii fi hiika isaanii itti xinxallan, **Rabbii oltaâ€™aaf sujuuda buâ€™u**. Hiikni kanaa: Aayata Qurâ€™aanaatiif ni masakamu (ni ajajamu). Bakka sujuunni barbaachisaa taâ€™etti ni sujuudu.
2ffaa-Faaruu Isaa waliin Gooftaa isaanii ni qulqulleessu. Rabbiin qulqulleessu jechuun hanqinnaa fi wanta Isaaf hin mallee hundarraa Isa qulqulleessudha.
3ffaa- Gooftaa isaanii gabbaruu irraa of hin tuulan. Isaaf gadi ni jedhu, ajaja Isaatiif ni bulu. Faallaa kanaa, kaafironni Isaaf gadi jechuu fi ajajamu irraa of tuulu.

4ffaa-Dukkana halkanii keessatti salaatan, duâ€™aayiin, zikrii fi Qurâ€™aan qaraâ€™uun Gooftaa isaanii gabbaruuf cinaachi ykn dirri isaanii firaasha isaanii irraa fagaata.
5ffaa-Adabbii Isaa sodaachuu fi rahmata Isaa kajeeluun Gooftaa isaanii ni kadhatu. Isaan yommuu hanqinna ofii, guddinna Rabbiitii fi ciminna adabbii Isaa yommuu ilaalan, ni sodaatu. Yommuu balâ€™inna rahmata Rabbii fi dhiifama Isaa ilaalanii fi wanta hojjachuu qaban akka hojjatan ilaalan, rahmata Isaa kajeelu (abdatu). Kanaafu, isaan koola lamaan deemu. Koola sodaati fi koola kajeellaa.
6ffaa-Wanta Rabbiin isaaniif kenne irraa ni arjoomu. Kan akka maatii irratti baasi madaallamaa baasu, zakaa fi sadaqaa kennu.

Kanaafu, mindaan namoota akkanaa maal taâ€™inna laata? Mindaan isaanii:

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّآ أُخْفِىَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

Wanta isaan hojjataa turaniif mindaa akka taâ€™uuf gammachuu ijaa irraa wanta isaaniif dhokfame lubbuun tokkoyyuu hin beektu.â€• Suuratu As-Sajdah 32:17

Kana jechuun guddinna qananii turaa fi miâ€™aa fakkaataa isaa eenyullee hin arginee kan Rabbiin isaaniif Jannata keessatti dhoksee eenyullee hin beeku. Akkuma isaan hojii isaanii dhoksan, Rabbiinis mindaa isaaniif dhokse. Hasan al-Basrin ni jedha: â€œnamoonni hojii gaggaarii isaanii ni dhoksan. Kanaafu, Rabbiinis wanta ijji hin agarree fi qalbii namaa irra hin qaxxaamurre dhokseef.â€• Akkuma isaan halkan dukkanaa keessa salaatan, duâ€™aayi godhanii fi hojii dhoksan, gosa hojii isaanitiin mindaa isaaniif kafale. Mindaa isaanii ni dhokseef. Akkuma isaan namoota irraa hojii gaggaarii dhoksan, Innis mindaa isaanii ni dhokseef. Kanaafi ni jedhe, â€œ**Wanta hojjataa turaniif mindaa akka taâ€™uufâ€•** [2] Kana jechuun sababa isaan addunyaa keessatti hojii gaggaarii hojjataa turaniif mindaa guddaa ijji itti

tasgabbooftu Rabbiin oltaâ€™aan Jannata keessatti isaaniif dhokse.

Aayah tana ilaalchisee Rasuulli (sallallahu aleyh wassallam) akkana jedhan, â€œRabbiin oltaâ€™aan ni jedha, â€œ*Gabroota Kiyya gaggaariif wanta ijji hin agarre, gurrii hin dhageenye fi qalbii namaa irra hin qaxxaamurree qopheessefi jira.*â€• Sahiih Al-Bukhaari 4780

---

[1] Tafsiiru Saâ€™dii fuula 769
[2] Tafsiiru Ibn Kasiir 6/145, Tafsiiru Saâ€™dii fuula 769
Tafsiiru Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu As-Sajdah, Ibn Useymiin- fuula 79

Date Created
November 11, 2020
Author
admin